

EUROOPA KALANDUSFONDI 2007-2013 RAKENDUSKAVA SEIREARUANNE

1. TUVASTAMINE

Liikmesriik: EESTI

Rakenduskava	Rakenduskava number (ühtne tunnuscode): 2007EE14FPO001
Rakendamise aruanne	Aruande aasta: 2008
	Seirekomisjoni poolt heakskiitmise kuupäev: 26.06.2009

2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Käesolev seirearuanne kajastab Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava elluviimist 2008. aastal. Seirearuande eesmärk on anda ülevaade aruandlusperioodi tegevustest, võetud finantskohustustest ning kavandatavate meetmete ettevalmistamise hetkeseisust. EKF meetmete rakendamise üldeesmärgiks on kalandussektori arendamine tagamaks stabiilne ja jätkusuutlik majandamine.

Perioodil 2007–2013 rahastatakse kalanduse meetmeid Euroopa Kalandusfondist (EFF – European Fisheries Fund) ja kaasfinantseeritakse Eesti riigi eelarvest.

Kõikide Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete korraldusasutuseks on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond, sertifitseerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi finantsosakond, auditeerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond ning vahendusasutuseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*).

Seirearuande on *PRIA* poolt esitatud prioriteetsete suundade seirearuande põhjal koostanud korraldusasutus. Seirearuanne on kinnitatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni poolt 26. juunil 2009. aastal.

Perioodil 2007-2013 rahastatakse kalandussektorit Euroopa Kalandusfondi raames koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 112 757 386 euro ulatuses.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava koosneb järgmistest prioriteetsetest suundadest:

- **Esimene prioriteetne suund – kalalaevastiku kohandamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 20 352 708 euro ulatuses.

Prioriteetse suuna eesmärgid on järgmised:

1. Tagada eelkõige Läänemere traalpüügilaevastiku püügivõimsuse vastavus kalavarudele.
2. Uuendada kalalaevastik, viies see vastavusse kaasaja keskkonna, töötingimuste, ohutuse ja hügieeni nõuetega.

Rakendatavad meetmed esimese prioriteetse suuna raames on järgmised:

- *Meede 1.1* – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

- **Meede 1.3** – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
 - **Meede 1.4** – väikesemahuline rannapüük
 - **Meede 1.5** – sotsiaalmajanduslikud meetmed
3. **Teine prioriteetne suund – vesiviljelus, sisevete kalandus, kalandustoodete töötlemine ja turustamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 32 778 572 euro ulatuses.

Prioriteetse suuna eesmärgid on järgmised:

1. Tagada efektiivne, jätkusuutlik ning konkurentsivõimeline kalanduse töötlemis- ja turustamiskett.
2. Tagada jätkusuutlik vesiviljelus ja sisevete kalandus.

Rakendatavad meetmed teise prioriteetse suuna raames on järgmised:

- **Meede 2.1** – vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 2.2** – sisevete kalanduse toetus
- **Meede 2.3** – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

4. **Kolmas prioriteetne suund – ühist huvi pakkuvad meetmed**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 28 279 552 euro ulatuses.

Prioriteetse suuna eesmärk on arendada ühist huvi pakkuvaid ühistegevusi, näiteks investeeringuid kalandusega seotud infrastruktuuri, tootjaorganisatsioonide asutamist ja arendamist, turustustegevuse arendamist ja veeloomastiku kaitset.

Rakendatavad meetmed kolmanda prioriteetse suuna raames on järgmised:

- **Meede 3.1** – ühistegevused (tootjaorganisatsioonide investeeringud ja muud ühistegevused)
- **Meede 3.2** – veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine
- **Meede 3.3** – kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
- **Meede 3.4** – uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad
- **Meede 3.5** – katseprojektid

5. **Neljäs prioriteetne suund – kalanduspiirkondade jätkusuutlik areng**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 25 708 684 euro ulatuses.

Prioriteetse suuna eesmärk on tagada kalanduspiirkondades mitmekesise sotsiaal-majandusliku struktuuri säilimine ning elukvaliteedi tõus.

Rakendatav meede neljanda prioriteetse suuna raames on:

- **Meede 4.1** – kalanduspiirkondade säästev areng
- 6. Viies prioriteetne suund – tehniline abi**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 5 637 870 euro ulatuses.

Prioriteetse suuna eesmärk on administratsiooni ülesehitamine ja tugevdamine Euroopa Kalandusfondi rakenduskava efektiivseks siseriiklikuks rakendamiseks.

Rakendatav meede viienda prioriteetse suuna raames on:

- **Meede 5.1** – tehniline abi

2008. aastal avanesid esmakordselt 6 meedet:

- **Meede 1.1:** riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks – taotluste vastuvõtt 1.-15.detsember 2008.a
- **Meede 2.1:** vesiviljeluse investeeringutoetus – taotluste vastuvõtt 22.detsember 2008 – 29.jaanuar 2009.a
- **Meede 2.3:** investeeringud töötlemisse ja turustamisse – taotluste vastuvõtt 29.september – 20.oktoober 2008.a
- **Meede 3.4:** uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad – taotluste vastuvõtt 28. mai – 10. juuni 2008 ning 16.detsember – 22.detsember 2008.a
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng – taotluste vastuvõtt 24. juuli – 29.august 2008.a
- **Meede 5.1:** tehniline abi – taotluste vastuvõtt 03. detsember – 08.detsember 2008.a

Tabel 1: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine aastal 2008 (eurodes)

Meede	Heakskiit					Maksmine				
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Heakskii detud toetussumma prioriteetse suuna eelarvest (%)	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Väljamaksitud toetussumma prioriteetse suuna eelarvest (%)
Meede 1.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I telg kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meede 2.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meede 2.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II telg kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meede 3.4	5	351 514	351 514	263 636	1,2	5	345 545	345 545	259 158	1,2
III telg	5	351 514	351 514	263 636	1,2	5	345 545	345 545	259 158	1,2

kokku											
Meede 4.1	8	590 953	590 953	443 214	2,3	4	33 117	33 117	24 838	0,13	
IV telg kokku	8	590 953	590 953	443 214	2,3	4	33 117	33 117	24 838	0,13	
Meede 5.1	1	16 908	16 908	12 681	0,3	1	13 368	13 368	10 026	0,24	
V telg kokku	1	16 908	16 908	12 681	0,3	1	13 368	13 368	10 026	0,24	
Kokku	14	959 375	959 375	719 531	0,85	10	392 030	392 030	294 022	0,35	

Perioodi 2007–2013 reaalne Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 tegevuste rakendamise algus nihkus veidi plaanitud edasi ning rakenduskava kiideti Euroopa Komisjoni poolt heaks 2007. aasta detsembris, siis sellest tulenevalt oli meetmete rakendamine 2008. aastal suhteliselt tagasihoidlik. 2008. aasta jooksul koostöös erinevate sektorite esindajatega töötati välja suurem osa Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmetest. Mõnede meetmete eeldatust hilisem avamine ei takista korraldusasutuse hinnangul meetmete oodatavate tulemuste saavutamist.

3. RAKENDUSKAVA RAKENDAMISE ARUANNE PRIORITEETSETE SUUNDADE KAUPA

3.1. Teave prioriteetsete suundade sisulise progressi kohta

Alljärgnevat indikaatorite tabelites on kajastatud kõik rakenduskavas välja toodud tulemus – ja mõjuindikaatorid. Infoallikateks on peamiselt kalalaevade register, Eesti Statistikaamet. Kõikide indikaatorite lõikes on aasta 2010 kontrollaasta, mil viiakse läbi vahehindamised ning –uuringud, et 2011. aasta alguses hinnata senist rakendamise edukust. Indikaatorite tabelites välja toodud 2010. aasta kontrolltasemed on oluliseks mõõdikuks rakendamise edukuse hindamisel.

Tabel 2: Prioriteetsete suundade tulemusindikaatorid

Prioriteetne suund: 1											
Näitajad		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Näitaja 1: Mere kalalaevastiku GT ja kW	Saavutus	18 534 GT 49 127 kW	17 771 GT 45 786 kW								
	Eesmärk				-5%					-10%	
	Esialgne tase	20 826 GT 53 340 kW									
Näitaja 2: Uuendatud kalalaevade protsentuaalne osakaal kogulaevastikus	Saavutus	0	0								
	Eesmärk				15%					40%	
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 2											

protsentuaalne osakaal kalasadama investeeringutoetust saanud sadamate seas	Eesmärk				20%					30%	
	Eesialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 4											
Näitaja 1: Kohalikes aktiivühmades tegevate kalurite protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	32%								
	Eesmärk				15%					25%	
	Eesialgne tase	0									
Näitaja 2: Aktiivühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus	Saavutus	0	61%								
	Eesmärk				30%					40%	
	Eesialgne tase	0									
Näitaja 3: Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0								
	Eesmärk				20%					40%	
	Eesialgne tase	0									
Näitaja 4: Arengustrateegia kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0								
	Eesmärk				60%					60%	
	Eesialgne tase	0									

Tabel 3: Prioriteetsete suundade mõjuindikaatorid

Mõjuindikaator	Andmete allikas	Algtase ja aasta	Kontrolltase 2010	Sihttase ja aasta
Kalanduses hõivatud isikute keskmine sissetulek Eesti keskmisega võrreldes	Statistikaamet	68% (2006)	73%	80% (2015)
Kalavarude säästev kasutamine: - heas olukorras	Uuring	38% (2007)	47%	60% (2015)

olevate majanduslikult oluliste varude protsentuaalne osakaal				
Kala tarbimine Eestis ühe inimese kohta aastas	Uuring	17 kg (2005)	19 kg	21 kg (2015)
Käive töötaja kohta jooksevhindades	Statistikaamet	45 022 eurot (2006)	+7%	+10% (2015)

3.2. Eriteave prioriteetsete suundade ja meetmete kohta

Riiklik püügikoormuse reguleerimise kava on koostatud Põllumajandusministeeriumi poolt ning koostöös erinevate partnerite, k.a sotsiaalpartnerite, teadlaste ja Keskkonnaministeeriumiga. Eesti kalalaevastiku ja olemasolevate püügivõimaluste kirjeldamisel ning optimaalse püügikoormuse arvutamisel on lähtutud Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi poolt 2008.a teostatud uuringust „Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs“. Püügikoormuse kohandamise kava on heaks kiidetud Põllumajandusministeeriumi kalandusnõukogu poolt ning kehtib 2 aastat põllumajandusministri poolt kehtestamisest alates (05.11.2008.a põllumajandusministri kk nr 209). Seejärel viiakse läbi kava tulemuslikkuse hindamine ning antakse hinnang kalavaru ja püügivõimsuse vahelisele tasakaalule. Kava koostamisel võetakse arvesse Eesti kalapüügisektorit mõjutavaid taastamiskavasid. Eesti kalapüügisektorit mõjutavate taastamiskavade puhul on prioriteetsel kohal sellest tegevusest mõjutatud kalalaevade tegevuse alaline peatamine.

Prioriteetne suund 4:

Valiti välja kaheksa kalanduspiirkonda, mis hõlmavad mere- ja järve rannikuga piirnevaid kohalike omavalitsuste territooriumeid. Eesti kontekstis on neis piirkondades märkimisväärne tööhõive tase kalandussektoris.

Igal territooriumil saab moodustada ühe kalanduse tegevusgrupi. Iga kalanduse tegevusgrupp peab välja töötama oma piirkonna kalanduse strateegia, mis valmivad eeldatavalt 2009.aasta jooksul. Piirkonna eelarvet kasutatakse kooskõlas strateegias püstitatud eesmärkidega.

Iga piirkonna eelarve suurus sõltub selles piirkonnas kalandussektoris hõivatud kalurite arvust. Aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus on 61%.

Tabel 4: Meede 4.1 tegevusrühmade eelarved piirkondade lõikes 2008.a (eurodes)

Piirkond	Tegevusrühm	Heakskiit			Maksmine		
		Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus
Hiiumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING HIIUKALA	1	71 632	53 724	1	3484	2613

Läänemaa piirkond	LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS	1	72 757	54 568	1	2292	1719
Peipsi järve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA AREDAJATE KOGU	1	83 085	62 314			
Pärnumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING LIIVI LAHE KALANDUSKOGU	1	81 398	61 048	1	13 158	9869
Saaremaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING SAARTE KALANDUS	1	79 711	59 783			
Soome lahe idapiirkond	VIRUMAA RANNAKALURITE ÜHING	1	68 258	51 193			
Soome lahe läänepiirkond	HARJU KALANDUSÜHING	1	67 133	50 350			
Võrtsjärve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING VÕRTSJÄRVE KALANDUSPIIRKOND	1	66 979	50 234	1	14 183	10 637
Kokku		8	590 953	443 214	4	33 117	24 838

3.3. Finantsteave (eurodes)

Lähemiseesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	0	0	0	0	0		
2.prioriteetne suund	0	0	0	0	0		
3.prioriteetne suund	345 544	345 544	259 158	345 544	259 158		
4.prioriteetne suund	63 225	63 225	47 419	33 118	24 838		
5.prioriteetne suund	13 471	13 471	10 103	13 368	10 026		
Kogusumma	422 240	422 240	316 680	392 030	294 022		5 919 762.73*

* Komisjonilt saadud ettemaks, laekumise kuupäev 27.12.2007

3.4. Kvalitatiivne analüüs

2008. aastal avanesid esmakordselt 6 meetet:

- Meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- Meede 2.1 – vesiviljeluse investeeringutoetus
- Meede 2.3 – investeeringud töötlemisse ja turustamisse
- Meede 3.4 – uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad
- Meede 4.1 – kalanduspiirkondade säästev areng
- Meede 5.1 – tehniline abi

Meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

Meetme eesmärk on tagada tasakaal kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutatavate kalavarude vahel. Toetust saab taotleda kalalaevade lammutamiseks või nende sihtotstarbe lõplikuks muutmiseks.

Taotlusi võeti vastu PRIA regioonide Pärnu, Lääne, Saare, Hiiu, Harju, Lääne-Viru, Ida-Viru ja Tartu maakonna büroodes perioodil 1.-15.detsember 2008.a.

Kokku laekus 33 projekti kogusummas 11 156 939 eurot viiest maakonnast. Enim taotlusi esitati Harjumaal (15) ja Läänemaal (10) (vt tabel 5). Aruandlusaastal laekunud taotluste heakskiitu ei toimunud ning väljamakseid ei teostatud. Vaideid ei esitatud.

Tabel 5: Meetme 1.1 rakendamine maakondade lõikes 2008.a (eurodes)

Maakond	Taotlemine			
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
HARJUMAA	15	6 577 781	6 577 781	4 933 336
HIIUMAA	3	686 411	686 411	514 808
IDA-VIRUMAA	4	864 866	864 866	648 649
LÄÄNEMAA	10	2 650 802	2 650 802	1 988 102
PÄRNUMAA	1	377 079	377 079	282 809
Kokku	33	11 156 939	11 156 939	8 367 704

22 kalalaeva kogumahutavusega 2 831,55 GT lammutamiseks taotleti 6 058 021 eurot. 11 kalalaeva kogumahutavusega 2 824,14 GT sihtotstarbe lõplikuks muutmiseks taotleti 5 098 918 eurot (vt tabel 6).

Tabel 6: Meede 1.1 tegevuste lõikes (eurodes)

Tegevus	Taotlemine			
	Kalalaevade arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
Kalalaeva utiliseerimine	22	6 058 021	6 058 021	4 543 516
Kalalaeva sihtotstarbe lõplik muutmine	11	5 098 918	5 098 918	3 824 188

Kokku	33	11 156 939	11 156 939	8 367 704
--------------	-----------	-------------------	-------------------	------------------

Meede 2.1 – vesiviljeluse investeeringutoetus

Meetme eesmärk on vesiviljeluse tootmiskahtude suurendamine, kasutades selleks kaasaegseid ja keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid. Toetust saab taotleda uue vesiviljelusekasvanduse püstitamiseks või olemasoleva vesiviljeluskasvanduse rekonstrueerimiseks või laiendamiseks.

Taotlusi võeti vastu ajavahemikul 22.detsember 2008 – 29.jaanuar 2009.

31.12.2008 seisuga laekus üks taotlus toetussummas 511 293 eurot (vt tabel 7). Aruandlusaastal laekunud taotluste heakskiitu ei toimunud ning väljamakseid ei teostatud. Vaideid ei esitatud.

Tabel 7: Meetme 2.1 rakendamine maakondade lõikes 2008.a (eurodes)

Maakond	Taotlemine			
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
RAPLAMAA	1	1 294 405	511 293	383 470
Kokku	1	1 294 405	511 293	383 470

Meede 2.3 – investeeringud töötlemise ja turustamisse

Meetme eesmärk on kalandustoodete või veetaimede töötlemise arendamine ja kaasajastamine.

Taotlusi võeti vastu PRIA regionide büroodes ajavahemikul 29.septembrist – 20.oktoobrini.

Kokku esitati 33 taotlust toetussummas 9 565 076 eurot, mille abil plaanitakse teha investeeringuid 22 518 100 euro ulatuses. Maakondlikus võrdluses kõige rohkem taotlusi laekus Harjumaal ja Saaremaal (kummalgi 9 taotlust) (vt tabel 8).

Tabel 8: Meetme 2.3 rakendamine maakondade lõikes 2008.a (eurodes)

Maakond	Taotlemine			
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
HARJUMAA	9	6 866 137	3 012 555	2 259 416
IDA-VIRUMAA	1	228 642	91 457	68 593
JÕGEVAMAA	1	7828	3914	2936
LÄÄNEMAA	2	2 589 890	797 339	598 004
PÄRNUMAA	8	4 204 089	1 959 006	1 469 255
SAAREMAA	9	7 540 028	3 160 062	2 370 046
TARTUMAA	2	397 278	198 639	148 979
VILJANDIMAA	1	684 208	342 104	256 578
Kokku	33	22 518 100	9 565 076	7 173 807

Aruandlusaastal laekunud taotluste heakskiitu ei toimunud ning väljamakseid ei teostatud. Tehti 13 kohapealset kontrolli, mille käigus rikkumisi ei tuvastatud. Vaideid ei esitatud.

Meede 3.4 – uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad

Meetme eesmärk on propageerida kalandustoodete tarbimist ja uusi tooteid ning leida kala- ja vesiviljelustoodetele uusi turuväljundeid.

2008.aastal võeti taotlusi vastu kahes taotlusvoorus. Esimene voor toimus 28. mai kuni 10. juuni ja teine voor kestis 16. detsembrist kuni 22. detsembrini. Kokku laekus 8 projekti toetussummas 607 161 eurot (vt tabel 9). Kõik taotlused esitati Eesti Kalaliidu poolt.

Tabel 9: Meetme 3.4 rakendamine maakondade lõikes 2008.a (eurodes)

Maa-kond	Taotlemine				Heakskiit				Maksmine			
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
HARJU MAA	8	607 161	607 161	455 370	5	351 514	351 514	263 636	5	345 545	345 545	259 158
Kokku	8	607 161	607 161	455 370	5	351 514	351 514	263 636	5	345 545	345 545	259 158

Aruandeaastal kiideti heaks kokku 5 projekti toetussummas 351 514 eurot. 2008. aastal maksti välja 345 545 eurot toetust. Teostati üks kohapealne kontroll, mille käigus rikkumisi ei tuvastatud. Aruandeaastal vaideid ei esitatud.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamise efektiivsuse mõõtmiseks kasutatakse meetmespetsiifilisi seirenäitajaid. Esialgse olukorra näitajate aluseks on heakskiidetud taotlustega seotud seirenäitajad. Saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud taotlustega seotud seirenäitajad.

Meetme 3.4 siht- ja saavutustaseme seirenäitajad on toodud tabelis 10.

Tabel 10: Meetme 3.4 heakskiidetud projektide saavutatud eesmärgid 2008.a.

Näitajad			Aasta			
			2007	2008	2009	2010
Näitaja 1	Kalandustoodetele suunatud kampaania	Saavutus		5		
		Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		
Näitaja 2	Kalanduse maine parandamisele suunatud kampaania.	Saavutus		5		
		Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		
Näitaja 3	Keskkonnasõbralikult	Saavutus		5		

	toodetud kalandustoodete propageerimine, nt püütud passiivsete püünistega, ekstsensivne vesiviljelus	Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		
Näitaja 5	Kala ja vesiviljelussaaduste kvaliteedisüsteemi rakendamine	Saavutus		5		
		Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		
Näitaja 6	Kvaliteedisertifikaatide propageerimine	Saavutus		5		
		Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		
Näitaja 8	Tarbija- ja turu-uuringu tegemine	Saavutus		5		
		Eesmärk				
		Esialgne olukord		5		

Meede 4.1 – kalanduspiirkondade säästev areng

Meetme eesmärk on aidata kaasa rannakalanduspiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule arvestades piiratud kalavarudega. 2008. aastal oli võimalik taotleda toetust mittetulundusühingu tegevuse korraldamiseks, kohaliku piirkonna arengu strateegia väljatöötamiseks ning koostöö arendamiseks.

Taotlusi võeti vastu PRIA Saaremaa, Hiiumaa, Pärnu, Läänemaa, Harjumaa, Lääne- ja Ida-Viru, Jõgeva, Viljandi ja Tartu büroodes ajavahemikul 24. juulist – 29. augustini. Kokku esitati 8 taotlust toetussummas 590 953 eurot kaheksast maakonnast (vt tabel 11).

Tabel 11: Meetme 4.1 rakendamine maakondade lõikes 2008.a (eurodes)

Maakonnad	Taotlemine				Heakskiit				Maksmine			
	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Abikõlblik maksumus	Toetuse summa	EKF toetus
HARJUMAA	1	67 133	67 133	50 350	1	67 133	67 133	50 350				
HIUMAA	1	71 632	71 632	53 724	1	71 632	71 632	53 724	1	3484	3484	2613
JÕGEVAMAA	1	83 085	83 085	62 314	1	83 085	83 085	62 314				
LÄÄNEMAA	1	72 757	72 757	54 568	1	72 757	72 757	54 568	1	2292	2292	1719
LÄÄNE-VIRUMAA	1	68 258	68 258	51 193	1	68 258	68 258	51 193				
PÄRNUMAA	1	81 398	81 398	61 048	1	81 398	81 398	61 048	1	13 158	13 158	9869
SAAREMAA	1	79 711	79 711	59 783	1	79 711	79 711	59 783				
VILJANDIMAA	1	66 979	66 979	50 234	1	66 979	66 979	50 234	1	14 183	14 183	10 637
Kokku	8	590 953	590 953	443 214	8	590 953	590 953	443 214	4	33 117	33 117	24 838

Toetus määrati kaheksale tegevusrühmale kogusummas 590 953 eurot ning maksti välja 33 117 eurot. Aruandeaastal kohapealseid kontrolle ei teostatud. Vaideid ei esitatud.

Meetme 4.1 puhul toimus 2008. aastal tegevusrühmade taotlusvoor, kus esitatavate dokumentidega seirenäitajaid ei kogutud, vaid seda tehakse projektitaotlustega.

Meede 5.1 – tehniline abi (punkt 4)

3.5. Seiretegevuse korraldamine

Põllumajandusministeerium koostab nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1–44) artiklis 67 nimetatud iga-aastase rakenduskava seire aruande. Aastaruandluse teostamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormi. Prioriteetsete suundade aastaaruande (Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormil) esitab PRIA elektrooniliselt ja paberkanalil. Põllumajandusministeerium koondab prioriteetsete suundade aastaaruandest saadud teabe ning koostab selle alusel rakenduskava seire aastaaruande. Põllumajandusministeerium esitab seirekomisjoni poolt kinnitatud rakenduskava seire aastaaruande Euroopa Komisjonile elektrooniliselt järgmise aasta 30. juuniks, esimest korda 2008. aastal.

Väljaspool iga-aastast seiretsükli vaatavad korraldusasutus ja sertifitseerimisasutus andmeid (eriti määratud ja väljamakstud summade kohta) regulaarselt üle, et veenduda, kas rakendamine kulgeb soovitud rütmis ning kas on täheldada puudujääke, millega tuleb tegelema asuda. Selleks esitab PRIA iga kuu eelmise kuu lõpu seisuga rakendamise aruande korraldusasutuse poolt kehtestatud vormil.

Vastavalt rakenduskavale kogutakse seireandmeid mitmel rakendustasandil sõltuvalt prioriteetsete suundade indikaatorite iseloomust. Seega kogutakse seireandmed kokku suures osas just projektitasandil – küll aga võib saavutustasandeid täpsustada ka uuringute ja hindamiste või üldstatistika abil. Lisaks rakenduskavas määratletud ja ühenduse õigusaktidest tulenevatele indikaatoritele võib korraldusasutus määratleda ka täiendavaid indikaatoreid, mida peetakse konkreetse meetme või tegevuse juures vajalikuks.

Põllumajandusministri käskkirjaga kehtestatakse kogu Euroopa Kalandusfondi 2007-2103 seire korraldus. Käskkirjas reguleeritakse toetuse kasutamise seireaurannete esitamise kord ja vastavad tähtjad.

2008. a toimus Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni 3 istungit:

- 04. veebruar 2008.a – istungi peamised teemad: meetme 2.1 „Vesiviljeluse investeringutoetus”, meetme 3.4 „Uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad” ja meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng” valikukriteeriumite heakskiitmine;
- 26. mai 2008.a – istungi peamised teemad: meetme 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“, meetme 1.3 „Kalalaevade pardal tehtavad

investeeringud ja selektiivsus“ ja meetme 1.4 „Väikesemahuline rannapüük“ valikukriteeriumite heakskiitmine;

- 14. august 2008.a – istungi peamised teemad: 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“, meetme 1.3 „Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus“ ja meetme 1.4 „Väikesemahuline rannapüük“ valikukriteeriumite heakskiitmine.

3.6. Ilmnenu olulised probleemid ning nende lahendamiseks võetud meetmed.

Meetmete rakendamisel ilmnenu probleemid:

- Puuduvad määrustega nõutavad dokumendid või esitatud dokumendid ei ole nõuetekohased (pakkumiskutsed, põhiprojekt, kokkulepped projektis osaleva isikuga, pardakaardid jms)
- Hinnapakkumiste sisu lahti kirjutamata: näiteks pakkimisseade, mis maksab 319 558 eurot, elektriseadmete komplekt, mis maksab 127 823 eurot
- Maksuvõlad
- Mitteabikõlblikud kulud: projektid tegevuste hulgas, elektrivõrguga ühinemised, lipuväljakud, Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 logoga mittemärgistamised jms.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 auditeerimisasutuse poolt viidi läbi audit „Hinnangu andmine Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 juhtimis- ja kontrollisüsteemidele“, ajavahemikus 15.oktoober-17.detsember 2008. Auditeeritavad asutused esitasid auditeerimisasutusele esimese versiooni juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldusest, millele tuginedes alustas auditeerimisasutus kontrollitoiminguid. Audititulemusena leiti, et Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 juhtimis- ja kontrollisüsteemid on vastavuses nõukogu määruse 1198/2006 art 57-61 ja komisjoni määruse 498/2007 VII peatükis sätestatud nõuetega. Korraldusasutusele tehti tähelepanekuid, mis puudutasid ametijuhendite täpsustamist, protseduuride kinnitamist, infosüsteemidele esitatavaid nõudeid ning juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse punkti 1.4 täiendamist. PRIA-le tehti tähelepanekuid, mis puudutasid ametijuhendite täpsustamist, järelkontrolli protseduuri täiendamist Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rikkumiste osas ning protseduuride täiendamist ning vastutuse fikseerimist protseduurides. Teisi auditeid perioodi 2007-2013 osas läbi ei viidud.

3.7. Komisjoni soovitus rakenduskava iga-aastase kontrollimise põhjal.

Aruandlusperioodil ei ole Euroopa Komisjon esitanud soovitusi Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava iga-aastase kontrollimise põhjal.

3.8. Tagasimakstud või taaskasutatud abi (täita juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Aruandlusperioodil ei esinenud rikkumisi ning oluliste muudatuste tagajärjel ei tehtud tagasimakseid Nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 ja artikli 96 lõike 2 mõttes.

3.9. Olulised muudatused määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 tähenduses (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Aruandlusperioodil ei ole toimunud muudatusi määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 tähenduses.

3.10. Rakenduskava rakendamise kontekstis ja üldtingimustes toimunud muutused (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Majanduskasvu aeglustumine oli tuntav juba 2008. aastal, kuid ei mõjutanud olulisel määral meetmete ettevalmistamist ning rakendamise alustamist. 2008. aastal toimusid olulised muudatused Eesti majanduskeskkonnas, mis jätkuvad ka 2009.aastal: sisenõudluse kasvu aeglustumine, ekspordi/impordi vähenemine, kiire töötuse kasv, tööstussektori tootmismahu langus jne. Tulenevalt tööturu olukorra jätkuvast halvenemisest on oodata sotsiaalmaksu alalaekumist võrreldes riigieelarves kavandatuga.

4. TEHNILISEST ABIST SAADUD KASU (TÄITA JUHUL, KUI EELMISE ARUANDEGA VÕRRELDES ON TOIMUNUD OLULISI MUUDATUSI)

Tehnilise abi tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist koos Eesti-poolse kaasfinantseeringuga 5 637 870 euro ulatuses, mis moodustab 5% rakenduskavale eraldatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 toetusest. 2008. aastal esitati 1 taotlus summas 16 908 eurot. Väljamakseid teostati 2008. aastal 13 368 euro ulatuses.

5. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

Põllumajandusministeeriumi veebilehel on kajastatud asjakohased õigusaktid, asjakohane statistika, värsked uudised, ülevaade programmi edenemise kohta, Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni istungite ettekanded ja protokollid, teostatud uuringute materjalid jm infomaterjalid. 2008. aastal avaldati veebilehel Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 teemalisi uudiseid ja pressiteateid 7. Teavitus- ja avalikustamistöö tegevuskava projekti töötab välja Põllumajandusministeeriumi avalike suhete osakond eeldatavalt 2009. aasta jooksul. 2008. aastal korraldati täienduskoolituskursusi meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“ raames, mis olid suunatud erinevatele sihtgruppidele: olemasoleva või loodava mittetulundusühingu liikmed ja juhatuse liikmed.

2008. aastal toimusid järgmised koolitused:

- 03.-04.06.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ I moodul – sihtgrupp olemasoleva või loodava mittetulundusühingu potentsiaalsed liikmed;
- 10.-11.06-2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ I moodul – sihtgrupp olemasoleva või loodava mittetulundusühingu potentsiaalsed liikmed;

- 16.-17.06.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ I moodul – sihtgrupp olemasoleva või loodava mittetulundusühingu potentsiaalsed liikmed;
- 18.-19.06.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ I moodul – sihtgrupp olemasoleva või loodava mittetulundusühingu potentsiaalsed liikmed;
- 27.-28.06.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng“ II moodul – tegevuste planeerimine ja tegevuskava koostamine, sihtgrupp loodud mittetulundusühingu liikmed, juhatuse liikmed;
- 30.06.-01.07.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng“ II moodul – tegevuste planeerimine ja tegevuskava koostamine, sihtgrupp loodud mittetulundusühingu liikmed, juhatuse liikmed;
- 14.-15.07.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng“ II moodul – tegevuste planeerimine ja tegevuskava koostamine, sihtgrupp loodud mittetulundusühingu liikmed, juhatuse liikmed;
- 03.09.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ III moodul – sihtgrupp juhatuse liikmed;
- 10.09.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ III moodul – sihtgrupp juhatuse liikmed;
- 29.-30.10.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ III mooduli „Strateegia koolitus“ II osa – sihtgrupp juhatuse liikmed;
- 11.-12.11.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng I“ III mooduli „Strateegia koolitus“ II osa – sihtgrupp juhatuse liikmed;
- 28.-29.11.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng II“ I moodul „Tegevusgrupi töövormid“;
- 15.-16.12.2008.a täienduskoolituskursus „Kalanduspiirkondade säästev areng II“ I moodul „Tegevusgrupi töövormid“.

Teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevus vahendusasutuses:

Teavitustööd Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete osas teeb PRIA teabeosakond koostöös kalandustoetuste bürooga. Peamiseks allikaks toetuste taotlustingimuste, taotlusvoorude aegade ning tulemuste teadasaamiseks on taotlejatele PRIA veebileht. Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 alane info on avaldatud toetuste menüüs omaette alajaotusena meetmete kaupa. Iga meetme kohta on koostatud sissejuhatav lühitutvustus, mille juures lingi meetme juriidilistele alustele, kalandustoetuste büroos koostatud juhendile „Abiks taotlejale“, vajalikele vormidele ja lisadele.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 teemalisi uudiseid ja pressiteateid ilmus 2008.aastal veebilehel seitse.

Pärast toetuste määramisi avalikustatakse Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 toetuste saajate nimekirjad ja summad PRIA veebilehel.

Taotlusvoorude toimumise ajad on avalikustatud ka PRIA toetuste ajakavas, mis on avaldatud veebilehel tabelina kõigi PRIA vahendatavate toetusmeetmete kohta (ajalise järjestuse põhimõttel).

Maikuu alanud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 esimese meetme taotlusvooru eel tutvustas kalandustoetuste büroo juhataja kaheksas maakonnaraadios Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 programmiperioodi ning 2008.a avanevaid toetusmeetmeid. Aasta jooksul andsid kalandustoetuste büroo töötajad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 erinevatest toetustest veel neli raadiointervjuud, millest kolm levisid 8 maakondlikus raadios saatesarjas „Aken Euroopasse“.

Neljal korral andis teabeosakond Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete alast lühiinfot ETV „Maahommiku“ saatesse.

Viiel korral on kajastatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 toetuste alast infot PRIA tasutud leheküljel „Maalehes“.

Teabeosakonna vahendusel anti meediale jooksvat Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete alast infot ja vastati meediapäringutele, kõige suuremat huvi on tundnud Hiiumaa ja Saaremaa maakondlikud ajalehed.

Teabeosakond koostas ja levitas meediale, sh uudisteagentuuridele ja –portaalidele neli Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 teemalist pressiteadet, samad tekstid on nähtavad ka PRIA veebilehel.

Taotlejate jt huviliste küsimustele seoses Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmetega vastavad ja annavad lisainfot kalandustoetuste büroo spetsialistid, vajalikud telefoninumbrid on avalikustatud veebilehel meetmete tutvustuste juures ja „Abiks taotlejale“ tekstides. Vajadusel suunavad klientide kõnesid kalandustoetuste büroosse ka PRIA investeringutoetuste infotelefonil ja üldinfo telefonil töötavad ametnikud.

Kalandustoetuste büroo peaspetsialist tutvustas külalislektorina meetet 4.1 mitmel piirkondlike MTÜ-de korraldatud infopäeval.

6. TEAVE ÜHENDUSE ÕIGUSE JÄRGIMISE KOHTA

Prioriteetsete suundade rakendamine on kooskõlas ühenduse õigusega: nõukogu määrus (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1-44) ning komisjoni määrus (EÜ) nr 498/2007, millega kehtestatakse Euroopa Kalandusfondi käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 120, 10.05.2007, lk 1-80).

Tegevuste elluviimisel järgitakse riigihangete direktiivi põhimõtteid.

7. VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS MUUDE RAHASTAMISVAHENDITEGA

Euroopa Regionaalarengu Fondist, Euroopa Sotsiaalfondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist, Euroopa Investeerimispanngast ning muudest rahastamisvahenditest saadava abi piiritlemise ja koordineerimise mehhanisme on kirjeldatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskavas.

Meetmete ettevalmistamisel tagab sektoritevahelise koordineerimise eelkõige kõikide seotud asutuste ja sotsiaalpartnerite kaasamine meetme tingimuste ettevalmistamisse. Samuti on oluline roll Rahandusministeeriumil, kes meetme tingimuste kommenteerimisel kontrollib kavandatavate tegevuste kooskõla teiste sektorite meetmetega ning teistest riigieelarvelistest vahenditest teostatavate tegevustega. Kooskõlastamise eesmärgiks on muu hulgas soov vältida sarnaste tegevuste finantseerimist mitmest meetmest ja muudest rahastamisvahenditest saadavast abist. Sarnaste tegevuste toetamise vältimiseks on rakenduskavas iga prioriteetse suuna juures toodud välja kavandatavate tegevuste seos teiste Eesti rakenduskavade/arengukavade.

Nimetatud loetelu väljatoomine aitab kattuvuste vältimisele lisaks tagada tegevuste seotust riiklikult oluliste prioriteetidega.

Avatud taotlusvoorude puhul on taotleja kohustatud taotluses deklareerima, et ta ei saa sama tegevuse rahastamiseks toetust mõnest muust allikast. Topeltfinantseerimist aitab vältida Euroopa Kalandusfondi taotluste menetlemise infosüsteemi MAIT riskikontrolli moodul (REP).